

07.11.2023

Asia/3

§ 224

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden ja toiminnan ennuste

HEL 2023-004139 T 02 02 01

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2023 tilanteessa.

Käsittely

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Maaret Castrén, jäsen Kati Juva ja jäsen Samuel Adouchief ilmoittivat olevansa esteellisiä hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti. Jäsenet poistuivat kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyivät poistuneena asian käsittelyn ajan. Varajäsenet eivät osallistuneet kokoukseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulua asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä syystä osallistunut kokoukseen.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 2 Kaupunkiyhteiset tavoitteet
- 3 Määrälliset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Johtava controller ***** on kutsuttuna asiantuntijana.

Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2023 toiminnan ja talouden ennusteet kolme kertaa. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen ennusteet laaditaan kaupunkiyhteisen rakenteen mukaisesti. Nyt laadittu ennuste perustuu oman toiminnan osalta elokuun lopun tietoihin ja HUS-yhtymän ennusteeseen tammiheinäkuun tietojen pohjalta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarviokohta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi. Talousarviokohdan tulot ovat myyntituloja, maksutuloja, tukia ja avustuksia sekä muita toimintatuloja. Nettobudjetoitu sitova talousarviokohta sisältää myös Helsingin HUS-yhtymän rahoitusosuu-den.

Kaupunginvaltuuston 23.11.2022 § 284 hyväksymä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvio oli seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

Menot	Tulot
-2 767 631	188 000

Toimialan sitova toimintakate ennen poistoja on -2 579 631 000 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen ilman valtion rahoitusosuutta on -2 595 631 000 euroa ja valtion yleiskatteellisen rahoituksen jälkeen -3 330 000 euroa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen valtion yleiskatteellinen rahoitus on muuttunut kolme kertaa. Marraskuussa 2022 valtionvarainministeriö julkaisi Helsingin rahoituksen, jossa Helsingin rahoituspohja pieneni 6,9 miljoonalla eurolla.

Huhtikuussa 2023 valtionvarainministeriö julkaisi uudelleen Helsingin rahoituksen, jossa on huomioitu vuoden 2023 alustavien tilinpäätöstietojen pohjalta arvioitu kertakorvaus 10 125 748 euroa, mutta vastavasti aiemmasta rahoituspohjasta on vähennetty kokonaan vammaispalvelujen kokonaisuudistukseen kansallisesti kohdennettu 22 300 000 euroa, josta Helsingin osuus oli 2 159 520 euroa. Kevään valtion yleiskatteellinen rahoitus oli 2 593 345 319 euroa.

Valtionvarainministeriö julkaisi 25.8.2023 ensin ennakkollisen valtion rahoituslaskelman vuodelle 2024 ja korjatun rahoituslaskelman vuodelle 2023 sekä lopulliset rahoituslaskelmat 10.10.2023. Lokakuussa julkaisussa rahoituslaskemassa vuoden 2023 rahoitus kasvoi 8 195 509 eu-

roa, eli vuoden 2023 lopullinen valtion yleiskatteellinen rahoitus Helsingille on 2 601 540 828 euroa.

Ennusteessa on muokattu menot ja toimintakate lopullisen rahoituslaskelman pohjalta siten, että talousarvion tulos on kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti -3,3 miljoonaa euroa.

Myös toimialan tuloarviota tarkennettiin kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen ja rahoituspohjan muutosten jälkeen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen vuoden talousarvio vuodelle 2023 on seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (5 10)

5 10	TP 2022	TA 2023	Ennuste31.8.	Ero TA	Ero TA %
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (milj. euroa)					
Tulot	259,5*	189,1	196,1	7,0	3,7%
Menot	-2 644,3**	-2 778,0	-2 792,9	-14,9	-0,5%
Toimintakate	-2 384,8	-2 588,9	-2 596,8	-7,9	-0,3%
Korkotuotot	0	0	9,0	9,0	
Poistot	13,3	16,0	16,0	0	0%
Tilikauden tulos	-2 398,1	-2 604,9	-2 603,8	1,1	0%
Rahoitus		2 601,5	2 601,5	0	0%
Tilikauden tulos rahoituksen jälkeen		-3,3***	-2,3	1,0***	30,3%

*Tilinpäätös 2022 sisältää koronaepidemian valtionavustuksia 58,6 miljoonaa euroa

** Tilinpäätös 2022 sisältää koronaepidemian kustannuksia 79,9 miljoonaa euroa

*** pyöristys

Talousarvion 2023 luvut on muutettu vastaamaan 10.10.2023 julkaistua valtion yleiskatteellista rahoitusta vuodelle 2023.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen arvioitu toimintakate -2 596,8 miljoonaa euroa alittaa 17,2 miljoonaa euroa kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion sitovan toimintakatteen -2 579,6 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimella on talousarviossa kaksi alatalouskohtaa; sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut ja HUS-yhtymä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut (5 10 01)

5 10 01	TP 2022	TA 2023	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut (milj. euroa)					

Tulot	259,5	189,1	196,1	7,0	3,7%
Menot	-1 812,7	-2 007,3*	-2 034,2	-26,9	-1,3%

*sosiaali- terveys- ja pelastuspalvelujen talousarvioluku on muokattu vastaamaan 10.10.2023 julkaistua valtion rahoituslaskelmaa

Toimialan ennustetut korkotuotot, 9,0 miljoonaa euroa tuloutetaan tilinpäätöksessä toimialan yhteisiin kustannuksiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toiminnan ja talouden kokonaisennuste

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 7,0 miljoonalla eurolla. Tuloissa on huomioitu sosiaali- ja terveysministeriön (STM) sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen, Kestävän kasvun hankkeen ja muiden STM:n hankkeiden valtionavustukset, yhteensä 8,0 miljoonaa euroa, sekä valtiovarainministeriön myöntämästä avustuksesta toiminnan käynnistämiseen 2,0 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan toteutuvan vuoden 2023 aikana (avustusta on myönnetty Helsingille yhteensä 18 miljoonaa euroa käytettäväksi vuoden 2026 loppuun saakka).

Toimialan tuloslaskelmassa on huomioitu toimialalle maksettavat korkotuotot noin 9,0 miljoonaa euroa vuodelle 2023. Korkotuotot eivät kirjanpidollisesti kuulu käyttötalouden tuloihin. Korkotuotot johtuvat siitä, että valtion yleiskatteellinen rahoitus maksetaan kaupungin niin sanotulle sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähetetilille etupainotteisesti, jolloin kassassa olevasta tulosta kaupunki maksaa korkotuottoa toimialalle.

Menojen ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan talousarvion 26,9 miljoonalla eurolla. Menojen ylityksestä koronaepidemian välittömien kustannusten arvio on 14,6 miljoonaa euroa ja palkankorotusten, joita ei pystytty huomioimaan tulosbudjetointivaiheessa, kustannusvaikutus on 13,7 miljoonaa euroa vuodelle 2023. Ennusteessa ei ole huomioitu kaupungin vuokramallin muutosten kustannusvaikutuksia, koska vuokramallin muutos vuodelle 2023 on muille toimialoille kustannusneutraali ja kaupunkitasolla on sovittu, että mikäli valtio ei huomioi vuokramallin kustannuksia rahoituksessa, niin kaupunkiympäristön toimiala hyvittää kustannukset loppuvuodesta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle.

Sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen ja muiden STM:n hankkeiden kustannusten ennustetaan olevan 8,0 miljoonaa euroa, jotka näkyvät tuloissa avustuksena.

Merkittävin muutos tulosbudjetointiin on kaupunginkanslian kanssa laaditun palvelusopimuksen laskutusperusteiden muutos sekä valtion

rahoitusmuutos. Kaupunginkanslian palvelusopimuksen laskutusperusteet siirtyivät aiheuttamisperiaatteen mukaisiksi alentaen kustannuksia 36,0 miljoonaa euroa sekä valtion rahoituksen lisäys 8,2 miljoonaa euroa.

Vaikka vuoden 2023 tuloksen kokonaisennuste on muuttunut positiivisemmaksi valtion rahoituslisäyksen ja korkotuottojen vuoksi, pienehkö vuoden 2024 rahoitus 10.10.2023 rahoituslaskelmassa noin 23,7 miljoonaa euroa kevään laskelmiin verrattuna ja edellyttää toimialalta toimenpiteitä tasapainoisen tuloksen saavuttamiseksi vuonna 2024. Toimiala on käynnistänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan 19.9.2023 päätöksen mukaisesti talouden tasapainottamiseksi kolmi-vuotisen muutosohjelman, jolla pyritään kattamaan ennustettua alijäämää kolmen vuoden sisällä. Muutosohjelman toimenpiteitä vuodelle 2024 käsitellään sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnassa joulukuussa 2023 toimintasuunnitelman ja tulosbudjettien käsittelyn yhteydessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toiminnan ja talouden ennuste ilman koronaepidemian välittömiä kustannuksia sekä ennakoimattomia palkankorotuksia

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulojen arvioidaan ilman sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen liittyviä hankkeiden valtionavustusta, toiminnan käynnistämiseen kohdennettua avustusta sekä korkotuottoja alittavan tulosbudjetin 3,0 miljoonalla eurolla. Tulojen alitus johtuu siitä, että suuren terveydenhuollossa hoidetaan aikuispotilaita enenevästi palvelusetelillä, josta ei kerry asiakasmaksutuottoja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen menoissa ennustetaan tällä hetkellä olevan alitusta 1,4 miljoonaa euroa ilman koronaepidemian välittömiä kustannuksia tai ennakoimattomia palkankorotuksia.

Koronaepidemian valtionavustus välittömiin kustannuksiin

Hallitus on vuoden 2020 budjettiriihessä linjannut, että koronaepidemian välittömät lisäkustannukset korvataan kunnille ja kuntayhtymille täysimääräisenä. Vuoden 2022 valtion talousarvion budjettiriihen pöytäkirjaan on merkitty koronakustannuksista seuraavaa; julkisen talouden suunnitelman mukaisesti kaikki koronaan liittyvät välittömät kustannukset, kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljitämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen turvallisuuksiin sekä rokotteeseen liittyvät menot, katetaan täysimääräisesti kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021–2023.

Tämän hetken tiedon mukaan STM ei kuitenkaan ole valmistelemaan koronaepidemian valtionavustushakua vuodelle 2023. STM:n linjauksen mukaan vuoden alusta 2023 hyvinvointialueiden yleiskatteellinen

rahoitus sisältää lakisääteisten tehtävien rahoituksen mukaan lukien tartuntatautilain mukaisen tartuntatautien vastustamistyön (myös koronasta aiheutuvat kustannukset).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen palvelukokonaisuuksien ennusteet

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on ylityspainetta noin 34,6 miljoonaa euroa, josta ennakoimattomien palkankorotusten kustannusvaikutus on noin 3,4 miljoonaa euroa.

Suurimmat ylityspaineet ovat asiakaspalvelujen ostoissa 34,3 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa 9,5 miljoonaa euroa. Säästöä ennustetaan henkilöstökustannuksissa 8,3 miljoonaa euroa ja muissa ostoissa 1,0 miljoonaa euroa.

Lastensuojelussa ylityspainetta on 9,4 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 14,8 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 4,6 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä noin 0,8 miljoonaa euroa. Ennusteessa on huomattavaa epävarmuutta muun muassa ostopalvelulaskujen käsittelyviiveiden vuoksi ja palkkatietojen kirjautumisen viiveiden ja virheiden vuoksi.

Asiakaspalvelujen ostojen ylityspaine johtuu erityistason laitoshoidon ostoista. Merkittävä kasvu asiakaspalvelujen ostojen kustannusten kasvulle johtuu 1.1.2023 voimaan tulleen uuden puitesopimuksen hintojen korotuksista tälle vuodelle. Arvioitu puitesopimuksen aiheuttama laskennallinen hintojen nousu on noin 9 miljoonaa euroa. Vaativan tason laitoshoidon hoitovuorokausien määrä ja kustannukset ovat kasvaneet verrattuna aiempaan ennusteeseen.

Lastensuojelun vaativahoitoisten lasten määrään pyritään vaikuttamaan muun muassa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluketjujen kehittämisellä oikea-aikaisen tuen tarjoamiseksi, HUSin ja lastensuojelun palveluiden väliin pudonneille lapsille kohdennetulla jalkautuvalla intensiivisellä HEHKU-työryhmytyöskentelyllä sekä laajentamalla toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireilevia nuoria tukevia Toivo-työryhmiä.

Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveysterveystoissa on ylityspainetta 5,6 miljoonaa euroa, joka koostuu muiden palvelujen ostoista 2,8 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoista 2,1 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä noin 0,7 miljoonaa euroa. Henkilöstömenoissa ylitys johtuu sijaiskustannuksista sekä palkankorotuksista, asiakaspalvelujen ostoissa lapsiperheiden kotipalvelujen ostoista ja muiden palvelujen ostoista

muun muassa kouluterveydenhuollon koulukuraattori- ja psykologipalvelujen hankinnan arvioidusta ylityksestä.

Nuorten ja aikuissosiaalityön palveluissa ennustetaan alitusta 0,3 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 0,9 miljoonaa euroa ja avustuksissa kotitalouksille 1,1 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on puolestaan asiakaspalvelujen ostoissa, muiden palvelujen ostoissa ja muissa tiliryhmissä noin 1,7 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu muun muassa välivuokrauksesta, tulkkipalvelun kustannuksista sekä opiskeluterveydenhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen hankinnan arvioidusta ylityksestä.

Vammaistyössä ylityspainetta on noin 19,8 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 16,8 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 6,4 miljoonaa euroa ja avustuksista kotitalouksille 1,2 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 3,3 miljoonaa euroa ja muissa ostoissa 1,4 miljoonaa euroa. Ylityspaine johtuu muun muassa palveluntuottajien hinnankorotuksista asumispalveluissa sekä vuokratyövoiman käytöstä.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteiset kustannukset ennustetaan lähes talousarvioon.

Terveys- ja päihdepalvelut

Terveys- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta noin 18,6 miljoonaa euroa, joka koostuu pääsääntöisesti asiakaspalvelujen ostoista 15,0 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 4,1 miljoonaa euroa, muista ostoista 4,7 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,5 miljoonaa euroa. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä noin 5,7 miljoonaa euroa.

Koronaepidemian välittömien kustannusten arvioidaan olevan 10,0 miljoonaa euroa ja palkankorotusten kustannusvaikutus on 3,4 miljoonaa euroa. Ilman koronanepidemian ja palkankorotusten kustannusvaikutuksia ylityspaine on 5,2 miljoonaa euroa.

Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla on ylityspainetta 4,3 miljoonaa euroa. Koronaepidemian välittömien kustannusten arvioidaan olevan 8,1 miljoonaa euroa, joten muun toiminnan osalta terveysasemat ja sisätautien poliklinikka arvioi alittavansa budjetin 3,8 miljoonaa euroa.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta 13,8 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 11,0 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 2,4 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä 1,1 miljoonaa euroa. Henkilöstömenojen arvioidaan alittavan budjetin

0,6 miljoonalla eurolla. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 1,8 miljoonaa euroa.

Suun terveydenhuollossa on ylityspainetta 0,5 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on asiakaspalvelujen ostoissa, mutta vastaavasti alitusta on henkilöstömenoissa. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 0,1 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen yhteisten menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisena.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa on ylityspainetta 17,4 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 11,9 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista 28,6 miljoonaa euroa. Henkilöstömenojen arvioidaan alittavan budjetin 22,2 miljoonalla ja muiden tiliryhmien yhteensä 1,0 miljoonaa euroa. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen välittömien koronaepidemian kustannusten arvioidaan olevan 3,8 miljoonaa euroa ja palkankorotusten kustannusvaikutus on 5,2 miljoonaa euroa. Ilman koronanepidemian ja palkankorotusten kustannusvaikutuksia ylityspaine on 8,4 miljoonaa euroa.

Arviointitoiminnassa on ylityspainetta 10,1 miljoonaa euroa, joka koostuu asiakaspalvelujen ostoista 11,8 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 1,4 miljoonaa euroa. Henkilöstömenojen, muiden ostojen ja avustusten kotitalouksille arvioidaan alittavan budjetin yhteensä 3,1 miljoonalla eurolla. Asiakaspalvelujen ostojen ylityspaine johtuu pääosin kotihoidon ostoista ja iäkkäiden palveluasumisen ostoista suunniteltujen paikkalisäysten vuoksi. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 0,1 miljoonaa euroa.

Kotihoidossa on ylityspainetta 4,2 miljoonaa euroa, jossa suurin ylityspaine on muiden palvelujen ostoissa 16,6 miljoonaa euroa, mikä johtuu vuokratyövoiman kustannuksista, ja muissa tiliryhmissä 1,3 miljoonaa euroa. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä 13,7 miljoonaa euroa. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 0,2 miljoonaa euroa.

Seniorikeskuksissa on ylityspainetta 1,0 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on muissa palvelujen ostoissa 7,1 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,2 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu kasvavasta vuokratyövoiman käytöstä. Vastaavasti henkilöstömenojen ja muiden ostojen arvioidaan alittavan budjetin yhteensä 6,3 miljoonaa euroa. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 0,8 miljoonaa euroa.

Helsingin sairaalassa on ylityspainetta 5,3 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on muiden palvelujen ostoissa 5,5 miljoonaa euroa vuokratyövoiman käytön takia ja henkilöstömenoissa 0,9 miljoonaa euroa. Alitusta muissa tiliryhmissä on 1,3 miljoonaa euroa. Koronan välittömien kustannusten arvioidaan olevan 2,7 miljoonaa euroa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen yhteisissä menoissa ennustetaan alitusta 3,3 miljoonaa euroa. Alitus johtuu pääosin rintamaveteraanien palveluista, jotka ovat maksuttomia rintamaveteraaneilla ja oikaistaan vuoden lopussa käyttömenoista taseeseen.

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksessa on ylityspainetta 0,5 miljoonaa euroa. Ylityspaine on pelastustoiminnan ja ensihoidon muiden palvelujen ostoissa.

Hallinto

Hallinnon arvioidaan alittavan budjetin 1,0 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa noin 0,4 miljoonaa euroa rekrytointien viivästyminen takia ja muiden palvelujen ostoissa ja muissa ostoissa noin 0,6 miljoonaa euroa.

Toimialan yhteiset

Toimialan yhteisten menojen arvioidaan alittavan budjetin 43,2 miljoonalla eurolla. Tulosbudjetin alitus johtuu kaupunginkanslian palvelusopimuksen laskutusmuutoksesta 36,0 miljoonaa euroa sekä valtion rahoituksen lisäyksestä 8,2 miljoonaa euroa.

HUS-yhtymä (5 10 02)

5 10 02 HUS-yhtymä (milj. euroa) Menot	TP 2022	TA 2023	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
	-757,7	-770,7	-758,7	12,0	1,6%

HUS-yhtymä ennustaa alittavan budjetin palvelutuotannon osalta noin 22,3 miljoonaa euroa. Palvelutuotannon ennuste ei sisällä HUS-yhtymän palkankorotusten vaikutusta noin 48,5 miljoonaa, josta Helsingin osuus on noin 17,7 miljoonaa euroa. Helsingin, hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kesken on sovittu, että HUS-yhtymä kattaa oman alijäämän vuoden 2026 loppuun mennessä. Mikäli jonkun hyvinvointialueen palvelutuotanto ylittää talousarvion, laskennallisesti palvelutuotannon ylitystä tasataan Helsingin ja hyvinvointialueiden kesken. Arvio Helsingin tasausosuudesta HUS-yhtymän ennusteen perusteella on

noin 2,8 miljoonaa euroa. Koska HUS-yhtymän ennuste perustuu tammi-heinäkuun tietoihin, niin varovaisuusperiaatteen mukaisesti ennustetaan HUS-yhtymä 12,0 miljoonaa euroa alle talousarvion.

Investoinnit

Investointien rahoitus sisältyy valtion yleiskatteelliseen rahoitukseen. Investointeihin toimialalla budjetoitu talousarviomääräraha ei ole sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2023	Ennuste 31.8.	Ero TA
Tietotekniikkahankinnat	2,7	2,7	0
Muut hankinnat	9,6	9,6	0
Yhteensä	12,3	12,3	0

Kaupunkistrategian, palvelustrategian, palvelutasopäätöksen ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi toteuttaa kaupunkistrategiaa, palvelustrategiaa, palvelutasopäätöstä ja niiden keskeisiä strategisia tavoitteita sekä kaupunkiyhteisiä tavoitteita yhdessä muiden toimialojen kanssa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen näkökulmasta keskeisiä kaupunkistrategian, palvelustrategian ja palvelutason tavoitteita ovat muun muassa helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden parantaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, alueiden ja väestöryhmien eriytymisen ehkäiseminen, tiedolla johtamisen ja digitalisaation kehittäminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistaminen sekä vastuullisen taloudenpidon edistäminen.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla keskeinen vuoden 2023 tavoite on sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen toimeenpanon jatkaminen, palvelustrategian, palvelutasopäätöksen ja järjestämisen johtamisen sekä erikoissairaanhoidon ohjauksen vahvistaminen.

Muita toimialan keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy, matalan kynnyksen palvelujen, mielenterveyspalvelujen ja kaupunkilaisten lähelle tulevien jalkautuvien palvelujen vahvistaminen, asunnottomuuden vähentäminen, iäkkäiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen sekä asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen. Muun muassa lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun rakentamista ja käyttöönottoa jatketaan, lapsiperheiden varhaisen tuen mallia sekä lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä jatketaan ja varmistetaan erityispalvelut toistuvasti ja vakavasti

rikoksilla oireileville alaikäisille monialaisessa yhteistyössä muun muassa poliisin kanssa.

Terveysasemien lääkärin kiireettömän hoidon saatavuutta pyritään edelleen lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä, palvelusetelitoiminnalla sekä ulkoisella palveluhankinnalla. Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja vahvistetaan. Matalan kynnyksen Mieppi-mielenterveyspalvelupisteitä on lisätty, toinen Nuorisoasema pyritään avaamaan ja terapiatakuun käyttöönottoa edistetään.

lääkkäiden mielekästä kotona asumista ja muistiystävällistä toimintaa tuetaan hyödyntämällä ikäystävällistä teknologiaa ja vahvistamalla iäkkäiden toimintakykyä parantavia ennaltaehkäiseviä ja digitaalisia palveluja. Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään Kustannustietoinen kotihoito (KUSTI) -hankkeessa, jossa tavoitteena on kehittää ratkaisuja iäkkäiden kotona asumisen tukemiseen. Iäkkäiden päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään henkilöstön osaamisen vahvistamisella, vertaistukiryhmien perustamisella sekä ryhmämuotoisella että kotiin vietävällä sosiaalisella kuntoutuksella. Palvelutarpeen arviointia on kehitetty, työnjakoja on yhtenäistetty sekä asiakkaan hoitoketjua on sujuvoitettu.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönoton vuoksi kaikki toiminnalliset tavoitteet eivät ole vertailukelpoisia alkuperäisten talousarvion tavoitteiden määrittelyjen osalta (liitteet 1–3). Talousarvion määrällisten suoritteiden määrittelyn jälkeen toimintoja on siirtynyt eri palveluluokkaan ja kirjaamiskäytännöt sekä tilastopöytäkirjat ovat osin muuttuneet.

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön ja palvelutuotannon riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronaepidemian hoito- ja palveluvelkaa on eri toiminnoissa edelleen paljon, mikä vaikuttaa edelleen kiireettömän hoidon ja palvelujen saatavuuteen. Henkilöstön riittävyys on erityinen riski juuri tällä hetkellä. Valtion rahoituksen laskentamallin ongelmat, valtion rahoituksen muutokset kesken talousarviovuoden ja se ettei rahoitusmalli huomioi riittävästi Helsingin erityispiirteitä, muun muassa maahanmuuttajien määrää, asunnottomuutta ja korkeampaa kustannustasoa, aiheuttavat suurta epävarmuutta ennusteeseen. Myös työvoiman ja esimerkiksi energian ja raaka-aineiden kohonneet kustannukset aiheuttavat merkittävää epävarmuutta ennusteeseen.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

07.11.2023

Asia/3

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 2 Kaupunkiyhteiset tavoitteet
- 3 Määrälliset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 15.08.2023 § 141

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 09.05.2023 § 85

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 25.04.2023 § 76